

Predsudky a diskriminácia voči LGBTI+ ľuďom bránia Slovensku v ekonomickom raste

Bratislava, 24. október - **Spoločenská akceptácia a právne postavenie LGBTI+ ľudí na Slovensku patrí medzi najhoršie v Európskej únii. Výskumy dokazujú, že diskriminačné postoje a zákony voči LGBTI+ ľuďom majú negatívny dopad nielen na zdravie a produktivitu zamestnancov a zamestnankýň, ale aj na celkovú ekonomiku krajiny. Slovensko sa dnes nachádza v zložitej ekonomickej situácii a jednou z najväčších výziev, ktorým bude nová vláda musieť čeliť, je priniesť riešenia ako konsolidovať verejné financie. Vytvorenie inkluzívneho prostredia je cestou k väčšej hospodárskej prosperite v krajine, hovorí najnovšia správa od Open for Business.**

Slovensko aj rok po útoku na Tepláreň, pri ktorom zomreli dvaja mladí ľudia, patrí medzi krajiny s najhoršou právnou ochranou LGBTI+ ľudí a ich rodín.¹ Pretrvávajúca vysoká miera nenávisťných prejavov voči LGBTI+ ľuďom a chýbajúca podpora zo strany štátu vytvárajú nepriaznivé prostredie pre rozmanitosť, rovnosť a inklúziu.

Negatívne dopady neakceptácie LGBTI+ ľudí dlhodobo vnímajú aj firmy podnikajúce na Slovensku. Stres spojený s diskrimináciou a neprijatím vedie k celkovému znižovaniu psychického zdravia a produktivity v zamestnaní. Ľudia z LGBTI+ komunity podľa prieskumu Iniciatívy Inakosť z roku 2022 čoraz častejšie zažívajú pocity úzkosti a trpia mimoriadne vysokou mierou depresie (57 %) v porovnaní s heterosexuálnou väčšinou.²

„Spoločnosť Henkel aj iné firmy na Slovensku sa dlhodobo snažia vytvárať inkluzívne prostredie na pracovisku. Naši zamestnanci a zamestnankyne sú však vystavovaní značnému kontrastu hodnôt vyznávaných našimi organizáciami a verejnosťou. Preto sme sa spolu s ďalšími firmami rozhodli poukázať na diskrimináciu a nedostatok právnej ochrany LGBTI+ ľudí na Slovensku a spoločne vyzvať na zlepšenie ich práv a životných podmienok,“ vysvetľuje Alica Štepánová Kolárová, riaditeľka HR Henkel Slovensko a regionálna HR business partnerka pre Európu.

Pod [výzvou](#) firemného sektora adresovanú vedeniu krajiny sa od jej zverejnenia v máji 2023 podpísalo už vyše 50 firiem, vrátane najväčších zamestnávateľov na Slovensku. *„Naším cieľom je presadiť rovnosť práv pre všetkých bez ohľadu na ich sexuálnu orientáciu či rodovú identitu a vytvoriť inkluzívne spoločenské prostredie. Sme radi, že čoraz viac firiem ukazuje, že témy inklúzie, rovnosti a diverzity sú pre nich absolútne kľúčové,“* hovorí Martina Hlisnikovská, manažérka pre rovnosť, inklúziu a diverzitu v spoločnosti IKEA.

¹ ILGA-Europe, “Rainbow Europe 2023”, dostupné na <https://www.rainbow-europe.org/#8659/0/0>

² Inakosť, “Celoslovenský LGBT Prieskum,” 2022.

Inklúzia LGBTI+ ľudí má ekonomické výhody

Výskumy dokazujú, že diskriminačné postoje a politiky voči LGBTI+ ľuďom majú negatívny dopad aj na celkovú ekonomiku krajiny. *„LGBTI+ inklúzia ide ruka v ruke s vyššou ekonomickou výkonnosťou. Dôkazy svedčia o tom, že otvorené, inkluzívne a rozmanité spoločnosti sú lepšie pre hospodársky rast a že diskriminácia na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity môže poškodiť dlhodobé hospodárske vyhliadky krajiny,“* približuje Dominic Arnall, generálny riaditeľ organizácie Open for Business, ktorá sa dlhodobo zaoberá výskumom a analýzou ekonomických výhod inklúzie LGBTI+ ľudí.

Z najnovšej správy [Ekonomické výhody inklúzie LGBTI+ ľudí na Slovensku](#), ktorú vypracovala Open for Business, vyplýva, že predsudky a diskriminácia voči LGBTI+ ľuďom na Slovensku bránia krajine v dosiahnutí jej cieľov v oblasti hospodárskeho rastu. *„Slovensko zaostáva za svojimi susedmi v rámci Vyšehradskej skupiny v kľúčových ekonomických ukazovateľoch, ako sú konkurencieschopnosť, inovácie či priamy zahraničný investičný kapitál. Pretrvávajúci odliv mozgov, začínajúci u študentov univerzít, vedie k strate pracovnej sily zo strany Slovenska do otvorenejších a rôznorodejších spoločností, čo bolo nedávno zdôraznené aj v dokumente [Magnet pre talent](#) slovenskej vlády. Slovensko podľa nej stráca takmer 2,8 milióna eur za každú vysokokvalifikovanú osobu, ktorá opustí krajinu,“* približuje situáciu na Slovensku Arnall.

Prijímanie akýchkoľvek opatrení obmedzujúcich práva LGBTI+ ľudí by tak mohlo mať za následok len ďalšie zväčšovanie priepasti medzi Slovenskom a zvyškom Európy, a to nie len v ľudskoprávnej rovine ale aj tej ekonomickej.

Premrhaná príležitosť pre ekonomický rast

Slovenskí zamestnávateľia si uvedomujú ekonomické a spoločenské výhody inkluzívneho prostredia. *„Inkluzívne prostredie vedie k lepšiemu zdraviu zamestnancov a zamestnankýň, znižuje riziko menšinového stresu, vedie k vyššej produktivite a kreativite, ako aj lojalite k zamestnávateľovi. Znižuje sa tiež riziko, že ľudia sa rozhodnú presťahovať do inej, inkluzívnejšej krajiny a firma aj štát tak stratia talentovaného človeka,“* vysvetľuje Alica Štepanová Kolárová z Henkel Slovensko.

Slovensko má podľa Plánu obnovy a odolnosti víziu dostať sa do roku 2030 z takzvanej „pasce stredného príjmu“ na úroveň 92% priemeru EÚ 27 v HDP na obyvateľa.³ Vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu by mohlo byť ťažké tento cieľ dosiahnuť. *„Aby Slovensko mohlo rozvíjať svoju ekonomiku a efektívne konkurovať svojim inkluzívnejším európskym susedom, malo by nasledovať ich príklad a prijať opatrenia na zabezpečenie ochrany LGBTI+ obyvateľov. Bez podpory väčšej otvorenosti, inklúzie a rešpektu pre všetkých ľudí žijúcich na Slovensku budú*

³ Ministerstvo financií SR, “Moderné a úspešné Slovensko”, 2020, dostupné na <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/ine-strategicke-materialy/>

chronické ekonomické problémy len pokračovať,” konštatuje Dominic Arnall z Open for Business.

Prijatie politik a postupov, ktoré podporujú väčšiu inklúziu LGBTI+ ľudí, by podľa Arnalla mohli mať celý rad pozitívnych vplyvov na slovenskú ekonomiku. *„Ak by Slovensko zvýšilo práva LGBTI+ ľudí na Slovensku čo i len o 10 % a prijalo napríklad legislatívu umožňujúcu partnerstvá osôb rovnakého pohlavia a vyrovnalo sa tak väčšine krajín Európskej únie, HDP na obyvateľa by sa zvýšilo približne o 3 000 eur,”* dodáva na záver Arnall.

O správe *Ekonomické výhody inklúzie LGBTI+ ľudí na Slovensku*

Správu "Ekonomické výhody inklúzie LGBTI+ ľudí na Slovensku" vypracovala organizácia Open for Business, ktorá realizovala podobné štúdie aj v susedných krajinách. Pri príprave spolupracovali s lokálnymi konzultantmi z radov firiem, vedeckých inštitúcií a mimovládnych organizácií. Obsahuje analýzu dát a prípadové štúdie, ktoré ukazujú, že predsudky a diskriminácia voči LGBTI+ ľuďom na Slovensku bránia krajine v dosiahnutí jej cieľov v oblasti hospodárskeho rastu.

Situáciu v krajine hodnotia na základe 27 ukazovateľov, pomocou ktorých približujú ekonomický prínos inkluzivity a ktoré sa týkajú ekonomickej výkonnosti (napr. konkurencieschopnosť, odliv mozgov, stav verejného zdravia, národná reputácia, národná produktivita), výkonnosti firemného sektora (napr. schopnosť prilákať a udržať talent, inovovať, budovať lojalitu zákazníkov a silu značky) a individuálnej výkonnosti (napr. motivácia, individuálne produktivita, individuálne zdravie).

O Open for Business

Open For Business je koalícia popredných svetových spoločností, ktoré sa venujú inklúzii LGBTI+ ľudí. Má špecializované regionálne programy v Karibiku, východnej Európe a východnej Afrike a plánuje program v juhovýchodnej Ázii. Každý z týchto programov spolupracuje s predstaviteľmi miestnych podnikateľských komúní a posilňuje hlasy lokálnych podnikateľov tým, že im poskytuje podporné dôkazy a argumenty týkajúce sa výhod inklúzie LGBTI+ ľudí založené na faktoch. Viac informácií nájdete na stránke open-for-business.org.

Kontakt pre médiá:

Seesame
Karolína Šramová
sramova@seesame.com
+421 908 929 187